

AMvB: Implementatie RED III - vergunnen

NedZero, branchevereniging voor windenergie, heeft met interesse kennisgenomen van de internetconsultatie over de algemene maatregel van bestuur (AMvB) voor de implementatie van REDIII – onderdeel vergunnen. NedZero is blij met en ondersteunt het implementeren van (alternatieve) maatregelen om de vergunningsprocessen voor hernieuwbare energieprojecten te versnellen.

Toch zijn er vanuit NedZero een paar zorgen dat de maatregelen van dit onderdeel slechts beperkte meerwaarde heeft voor de energietransitie en het risico op vertraging van de besluitvorming met zich meebrengt. Daarnaast is er de zorg dat de juridische zekerheid voor ontwikkelaars afneemt bij de implementatie van deze AMvB. Om die zorgen concreter toe te lichten, sommen we ze graag op in de vorm van een aantal vragen.

Tot slot ziet NedZero graag dat er een goede afweging gemaakt wordt bij het toepassen van RED III. Door de mate van juridische onzekerheid vragen wij of de ontwikkelaar goed betrokken kan worden bij deze afweging.

Vragen over de AMvB:

- Waarom vindt de implementatie van de aanwijzing van versnellingsgebieden plaats bij twee afzonderlijke besluiten, namelijk een besluit tot aanwijzing en een bijbehorend plan? Waarom is er bijvoorbeeld niet voor gekozen om middels de wijziging van het omgevingsplan zowel het gebied aan te wijzen als de maatregelen op te leggen, die nodig zijn volgens het verrichte milieuonderzoek? Daarmee zou namelijk ook de naleving van die maatregelen geborgd worden via het omgevingsplan.
- Waarom is het op gemeentelijk niveau mogelijk een gebied aan te wijzen middels een wijziging omgevingsplan en wordt het op Rijks- en provinciaal niveau gedaan via de Regeling of de omgevingsverordening? Daarmee is de totale doorlooptijd voor de realisatie van een duurzaam energieproject op gemeentelijk niveau korter dan op Rijks- of provinciaal niveau. Op Rijks- of provinciaal niveau moeten namelijk nog projectbesluiten worden genomen voor de ruimtelijke inpassing, terwijl op gemeentelijk niveau de ruimtelijke inpassing al is gegeven met het wijzigen van het omgevingsplan.
- Tegen het aanwijzingsbesluit en de vaststelling van een versnellingsgebiedplan is beroep mogelijk. RED III schrijft voor de snelst mogelijke gerechtelijke procedure te gebruiken (art.16 lid 6 RED III). Dit betekent onzes inziens dat er sprake moet zijn van rechtstreeks beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak bij de Raad van State. Wij geven u in overweging om dit expliciet op te nemen in de RED III.

- De screening vindt volgens de nieuwe implementatiewetgeving plaats bij de aanvraag van een omgevingsvergunning. Kan dit worden aangevraagd voordat een aanwijzingsbesluit onherroepelijk is? Wat gebeurt er met een verrichte screening indien een aanwijzingsbesluit naderhand wordt vernietigd?
- Gelieve te verduidelijken of en welke vergunningen verleend worden na een positieve screening. Het direct starten van de bouw en exploitatie van een project na een positieve screening is de bedoelde uitkomst van REDIII en zeer wenselijk. De wettekst is echter nu niet helder over de gevolgen van een positieve screening. Als op provinciaal niveau een screening is gedaan aan de Omgevingsverordening, is dan nog bijvoorbeeld een buitenplanse omgevingsplanactiviteit nodig? En is na een screening nog sprake van vergunningplichten voor bouwen?
- Voor NedZero bestaat de zorg dat de vergunningen, en vooral de rechtszekerheid voor ontwikkelaars, niet duidelijk genoeg is gewaarborgd in de screening. NedZero pleit voor duidelijkheid over de gevolgen van de screening op de vergunningen. Er is de verwachting dat de kans op het voordoen van procedures toeneemt wanneer dit niet goed genoeg is afgekaderd.
- Op basis van REDIII moet Nederland zorgen voor laagdrempelige toegang tot geschilbeslechting en de snelste administratieve en gerechtelijke beroepsprocedures. Gaat Nederland dit implementeren door voor alle besluiten nodig voor een duurzaam energieproject rechtstreeks beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak open te stellen? En is het dan noodzakelijk of wenselijk om standaard de coördinatieregeling toe te passen op besluiten?
- Voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit wordt opgenomen dat deze wordt verleend als de noodzakelijke mitigerende maatregelen worden getroffen. Hierbij wordt geen invulling gegeven wanneer daarvan sprake kan zijn. Hoe wordt vastgesteld wanneer afdoende mitigerende maatregelen worden getroffen?
- Waarborg zoveel mogelijk juridische capaciteit die gepaard gaat met de implementatie van RED III. NedZero suggereert uitbreidingen van de expertpool van juristen en rechters met specialistische kennis over energieprojecten, om capaciteitsproblemen van mogelijke beroep- en bezwaarprocedures van tevoren op te vangen. De afgelopen jaren bleek vertraging in de besluitvorming over duurzame energieprojecten in belangrijke mate te wijten aan onvoldoende juridische ondersteuning en lange doorlooptijden bij de bestuursrechter.
- Waarborg bij de implementatie van RED III zoveel mogelijk de ambtelijke capaciteit.

Concluderend

NedZero juicht de poging tot het versnellen van de vergunningsregeling toe, maar heeft vraagtekens bij de route die met deze AMvB wordt ingeslagen. De implementatie van deze AMvB draagt het risico om de vergunningsprocedure te vertragen en niet te versnellen. Daarnaast levert een gebrek aan duidelijkheid over de (juridische) gevolgen van de implementatie in de toekomst waarschijnlijk problemen op. Tot slot ziet NedZero graag dat de ontwikkelaar betrokken wordt bij het al dan niet toepassen van RED III.